

JAARVERSLAG 2017 - juni 2018

CONVENANT BEVORDEREN
DUURZAAM BOSBEHEER

VOORWOORD

De maatschappij verwacht in toenemende mate dat bedrijven verantwoordelijkheid nemen voor alle aspecten in hun keten. Tweederde van alle biodiversiteit op land komt voor in bossen, met name tropische bossen. Meer dan een miljard mensen zijn afhankelijk van het bos voor hun levensonderhoud. Met duurzaam beheerde bossen wordt bijgedragen aan lokale economische ontwikkeling, mitigatie van klimaatverandering door reductie van koolstofemissies en het in stand houden van biodiversiteit. Dit is belangrijk voor het bereiken van de Sustainable Development Goals en de klimaatdoelstellingen. Voor het in stand houden van verantwoord beheerd bos is cruciaal dat de vraag naar duurzaam geproduceerd hout verder toeneemt (use it or lose it). Dit is veelal onbekend bij eindgebruikers die er soms onterecht vanuit lijken te gaan dat het beter is om in zijn geheel geen hout te gebruiken.

Partijen in de bos- en houtketen werken al jaren vanuit gezamenlijkheid aan complexe thema's op dit gebied. Zo werd in 2013 de Green Deal Bevorderen Duurzaam Bosbeheer afgesloten. Dat heeft onder andere geresulteerd in meer politieke aandacht voor het onderwerp duurzaam geproduceerd hout. Maar daarmee zijn we er nog niet. Vandaar dat ook in 2016 het Actieplan Bos en Hout is opgesteld en ondertekend. Vervolgens is het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer op 22 maart 2017 getekend door 23 partijen die het belang van bosbescherming begrijpen en de handen ineenslaan om de IMVO-risico's in de houtketen aan te pakken.

Inmiddels zijn we een jaar verder en wordt de eerste voortgangsrapportage aan u gepresenteerd. Dit kan niet anders dan met gepaste bescheidenheid. De trajecten om tot verandering te komen zijn ingewikkeld. Immers als het eenvoudig was, was het reeds gedaan. Dat neemt niet weg dat er met het Convenant een goede weg is ingeslagen en dat we op koers liggen om de gestelde

doelstellingen te behalen. De (politieke) aandacht voor de Convenanten is groot. Er wordt met belangstelling gevolgd hoe er in Nederland invulling wordt gegeven aan due diligence (mvo- risicomanagement). Door het gebruik van hout uit duurzaam beheerde bossen en door te voldoen aan de EUTR geven marktpartijen een belangrijke invulling aan hun verantwoordelijkheid om IMVO-risico's te minimaliseren.

Dat laat onverlet dat er ruimte is voor verbetering. De partijen in het Convenant willen allemaal hetzelfde; een duurzame en eerlijke keten die bijdraagt aan een betere wereld. Daarom is het ook positief om op te merken dat er veel inzet en betrokkenheid is bij de partijen om gezamenlijk binnen het Convenant aan de slag te gaan. Het Convenant biedt een goede manier om knelpunten in de sector fundamenteel aan te pakken. De slagkracht door het samen te doen vanuit maatschappelijke organisaties, vakbonden, bedrijven en overheid is immers groter dan wanneer we het allen alleen willen oplossen.

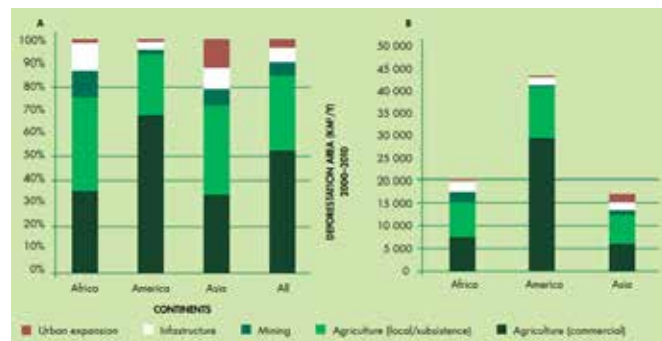
Het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer is een ambitieus Convenant waarin we streven naar duurzaam geproduceerd hout tot norm te maken in Nederland in 2020. Dit in een context van integraal bosbeheer, waarbij ook aandacht is voor de diverse andere sociale, ecologische en productiefuncties (zoals niet-hout bosproducten) en klimaat. Om dit doel te halen is er al veel gebeurd, maar moet er ook nog veel worden gedaan. Partijen zijn gemotiveerd om hier in de komende jaren aan te werken. Een ieder die hieraan wil bijdragen, is uitgenodigd om zich bij het Convenant aan te sluiten.

Paul van den Heuvel,
Voorzitter Convenant Bevorderen
Duurzaam Bosbeheer

Aantal vertegenwoordigde bedrijven

VVNH: 215	NATA: 25
NBvT: 203	HIBIN: 141
Bouwend NL: 4300	Dutchman: 22
AFNL: 1020	Inretail: >5000 leden
Aedes: 290	(ca. 16.000 winkels)
NVB-Bouw: 100	Tuinbranche: 425
CBM: 500	(ca. 600 winkels)
EPV: 40	

Grafiek 1: Inschatting van verhouding van de oorzaken van landgebruikverandering (A) en het netto areaal bosgrond dat is omgevormd met oorzaken (B). (Bron: FAO rapport: State of World's Forests, 2016)

ACHTERGROND CONVENANTEN

De Convenanten voor internationaal maatschappelijk ondernemen (IMVOConvenanten) bieden overheid, maatschappelijke organisaties, bedrijven en vakbonden de gelegenheid om gezamenlijk complexe problemen in de sector structureel aan te pakken. De basis van de Convenanten is een advies van de SER uit 2014.

Het doel van Convenanten is om de situatie op een aantal risicogebieden binnen 3-5 jaar te verbeteren. De KPMG Sector Risico Analyse¹ heeft per sector in beeld gebracht wat de grootste MVO risico's zijn. Onderwerpen als kinderarbeid, eerlijk loon, mensenrechtenschendingen en milieuaantasting staan op de agenda van de Convenanten.

Omdat sectoren zelf het initiatief nemen tot het sluiten van een Convenant, is er een breed draagvlak voor het Convenant. Een Convenant is echter wel vrijwillig, maar niet vrijblijvend voor de partijen. Inmiddels zijn Convenanten tot stand gekomen in een aantal sectoren, zoals kleding en textiel, goud, plantaardige eiwitten en banken en er wordt gewerkt aan nog een aantal nieuwe Convenanten.

Bron: SER website.

USE IT OR LOSE IT

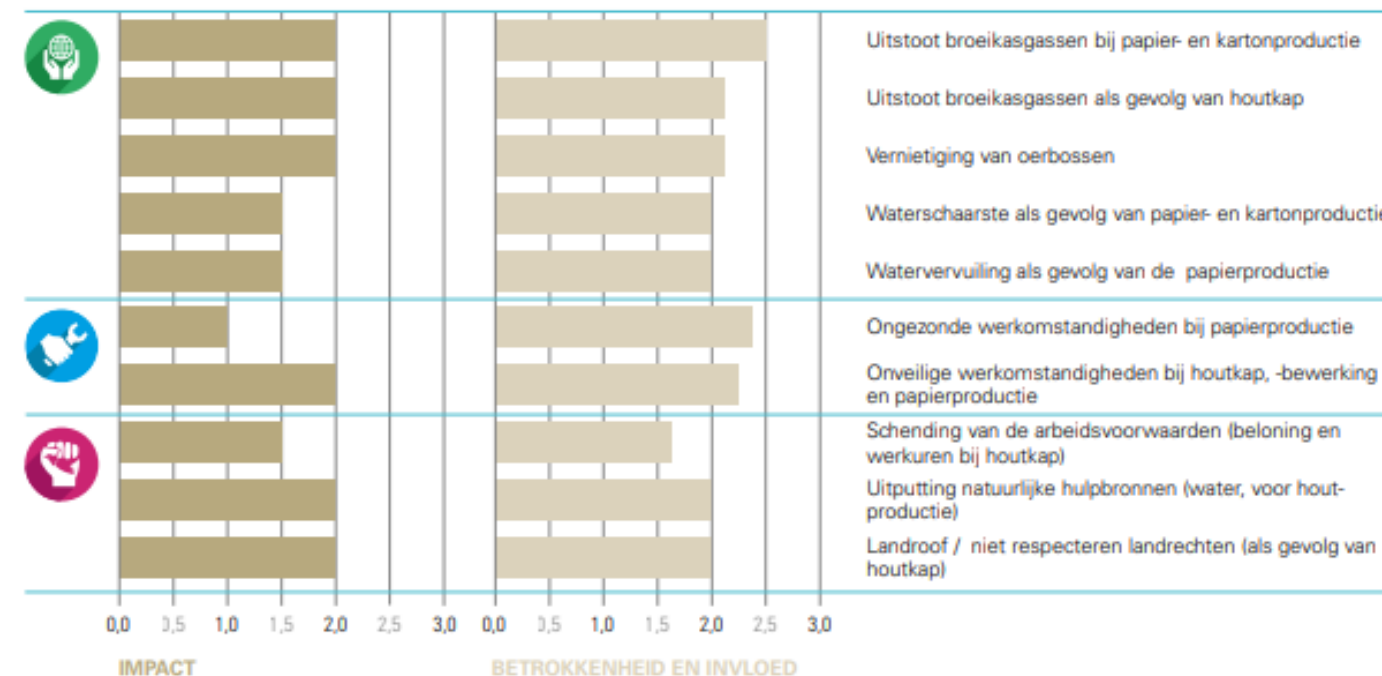
Elke tien jaar wordt een gebied ter grootte van twee keer Nederland ontbost door economische druk en uitbreiding van de landbouwproductie (Hosonuma et al., 2012). Alleen vanuit klimaat perspectief is dit al zorgelijk. Ontbossing zorgt voor ca. 15% van de wereldwijde CO₂ uitstoot (WWF, 2018). Dit wordt veroorzaakt doordat de koolstof die in het hout is opgeslagen, vrijkomt bij verbranding of verrotting. Door enerzijds bossen te laten staan en anderzijds het hout zo lang mogelijk te benutten, wordt de CO₂ voor zo lang mogelijk vastgelegd en kan het gebruik van hout een grote bondgenoot zijn om ons klimaat te regelen (door CO₂ vastlegging).

Ontbossing bedreigt ook de biodiversiteit en waterzekerheid. Meer dan 50% van alle planten- en diersoorten op aarde leven in tropische bossen, die ook de basis vormen voor onze mondiale watervoorziening. Daarnaast zorgt ontbossing voor slechtere leefomstandigheden van lokale gemeenschappen en inheemse volken (WWF, 2018). Door het wegnemen van gemeenschapsland worden ze afhankelijk van industrieën met doorgaans slechte arbeidsomstandigheden.

Hout wordt gebruikt voor veel toepassingen vanwege de goede eigenschappen. Denk aan sterkte, buigbaarheid, akoestiek, maar zeker ook het feit dat het een biobased materiaal is en daarom nooit afval is. Hout kan, gezien het hernieuwbare karakter en producteigenschappen, een belangrijke bijdrage leveren aan de circulaire economie. Omdat het CO₂ opgeslagen wordt in het hout, is het bovendien óók vanuit klimaat oogpunt zinvol om hout toe te passen. Ontbossing moet worden tegengegaan en houtgebruik moet worden gestimuleerd, vanuit sociaal en milieu oogpunt. Dat lijkt wellicht tegenstrijdig, maar dat is het niet: dankzij duurzaam bosbeheer.

Bij duurzaam bosbeheer wordt het bos zodanig beheerd dat alle functies die het bos te bieden heeft onverminderd ook voor volgende generaties beschikbaar blijven. Zowel people, planet en profit krijgen aandacht in duurzaam bosbeheer. Duurzaam bosbeheer geeft bossen economische waarde en gaat uit van het principe "use it or lose it". Het gebruik van bosproducten, met name hout, beschermt het bos tegen omvorming. En het voorkomen van omvorming draagt in positieve zin bij aan klimaat, biodiversiteit en gemeenschappen.

In de KPMG sector risico analyse worden een aantal risico's voor de bos- en houtsector benoemd, zoals impact op milieu en risico's op het gebied van landrechten. Tegelijkertijd stelt dit rapport dat deze risico's aanzienlijk worden beperkt door het gebruik van duurzaam geproduceerd hout. Kortom, duurzaam bosbeheer en het benutten van de bosproducten (hout) verlaagt de IMVO risico's. Door Chain of Custody certificering voor duurzaam bosbeheer dragen bedrijven op een positieve manier bij aan het verlagen van IMVO risico's.

Grafiek 2: Risico's voor de bos- en houtketen voor niet duurzaam bosbeheer (Bron: KPMG SRA, 2014)

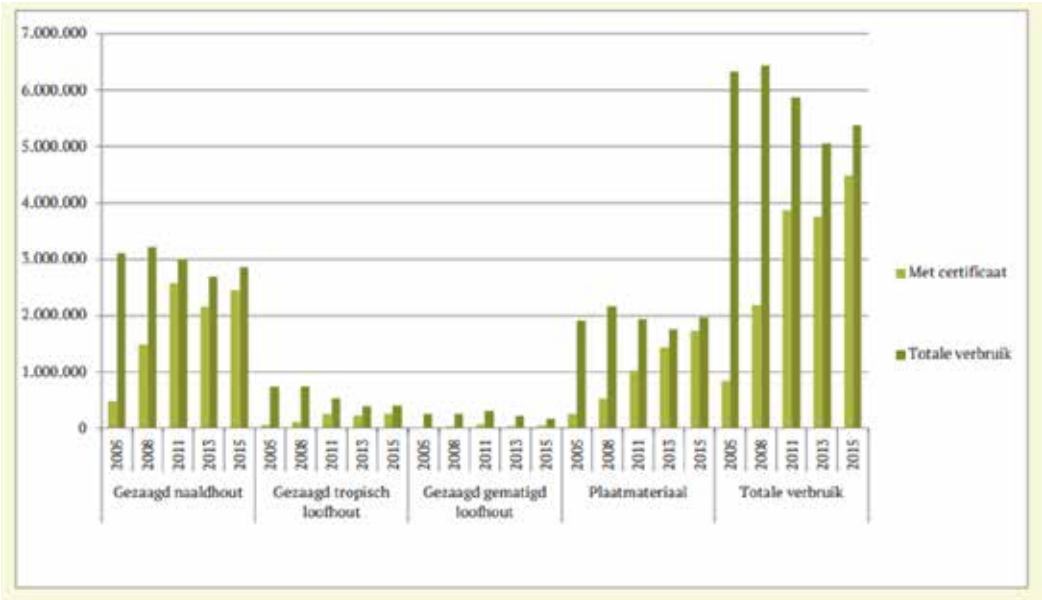
GREEN DEAL BEVORDEREN DUURZAAM BOSBEHEER 2013-2015

Het probleem van ontbossing en de oplossing die duurzaam bosbeheer biedt zijn niet nieuw. Decennia lang is er door diverse partijen in de markt gewerkt aan dit thema. Er is al veel bereikt. Het marktaandeel van duurzaam geproduceerd hout op de Nederlandse markt is gestegen van 76,0% in 2013 naar 83,3% in 2015 (Probos, 2016). Dit geeft partijen vertrouwen in de gezamenlijke aanpak en heeft een stimulerend effect gehad op het doorzetten van die lijn. Daarnaast toont de KPMG Sector Risico Analyse aan dat er ook uitdagingen zijn. De partijen in de keten willen hieraan werken, maar het omschakelen naar duurzaamheid en verdere verduurzaming in de keten, met name een wereldwijde keten, heeft tijd nodig.

Met het Convenant wordt voortborduurde op reeds opgedane ervaringen. Tussen 2013 en 2015 bestond de gelijknamige Green Deal Bevorderen Duurzaam Bosbeheer. Tijdens de Green Deal is het aandeel duurzaam geproduceerd hout op de Nederlandse markt toegenomen en is het gelukt om het onderwerp hoger op de agenda te zetten.

Tevens dienen de onderzoeksresultaten uit de Green Deal als basis voor nieuwe onderzoeken in het Convenant. Naast de inhoudelijke stappen die zijn gemaakt, heeft de Green Deal “Lessons learned” opgeleverd. Zo zijn er in het Convenant concrete ambities en zijn er duidelijke afspraken gemaakt met de deelnemende partijen over de betrokkenheid.

Naast inhoudelijke lessen, zijn er procesmatig een aantal geleerde lessen. Eén van de geleerde lessen is dat een sterk secretariaat belangrijk is om de afspraken ten uitvoer te brengen. Vanuit de historie is kennis van de inhoud en het netwerk van belang om snel stappen te kunnen zetten. In het Convenant staan méér en concrete, gezamenlijke doelstellingen, die via werkgroepen worden ingevuld. En er is met de partijen aangesloten bij het Convenant vooraf af is afgesproken hoeveel zij aan de secretariaatskosten van het Convenant bijdragen. Deelname is vrijwillig, maar niet vrijblijvend.

Grafiek 3:
De ontwikkeling van de absolute volumes aantoonbaar duurzaam geproduceerd gezaagd hout en plaatmateriaal per productgroep in relatie tot de totale volumes op de Nederlandse markt in de periode 2005-2015. (Voor de vergelijking 2011, 2013 en 2015 inclusief MCTS weergegeven). (Bron: Probos, 2016)

LEO VAN DER VLIST, DIRECTEUR, NEDERLANDSE CENTRUM VOOR INHEEMSE VOLKEN

“In de praktijk zijn de rechten van inheemse en lokale communities in het bos onvoldoende gewaarborgd. Met dit Convenant wordt gewerkt aan het verbeteren van de bestaande certificeringssystemen en is er ruimte om pilots te doen voor nieuwe aanpak. Mijn streven is dat partijen de rechten van inheemse en lokale communities respecteren. Due diligence zou in dat geval bestaan uit het aantoonbaar kunnen maken van zorgvuldige free, prior, informed consent processen met inheemse en lokale communities.”

AMBITIES CONVENANT

Het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer streeft ernaar dat duurzaam geproduceerd hout (hout afkomstig uit duurzaam beheerde bossen) de norm is in Nederland in 2020. Dat klinkt eenvoudig, maar dat is het niet. Er zijn meerdere belemmeringen die dit resultaat in de weg staan. De partijen binnen het Convenant hebben deze ambitie opgedeeld in een aantal doelstellingen.

Deze doelstellingen zijn:

1. Nader te onderzoeken in hoeverre EUTR en de huidige certificeringsinitiatieven de IMVO-risico's in de gehele houtketen adresseren.
2. Acties te identificeren en ondernemen om de niet-afgedekte IMVO-risico's structureel te adresseren.
3. Acties te identificeren en ondernemen die de administratieve regels voor het gebruik van duurzaam geproduceerd hout vereenvoudigen.
4. Onderzoek te doen naar hoe het komt dat de business case¹ voor duurzaam bosbeheer vaak nog zwak is en op grond van de uitkomsten een gezamenlijke inspanning te doen om de business case voor duurzaam bosbeheer te versterken.

- 1) Met de business case duurzaam bosbeheer wordt bedoeld het bevorderen van de financieel economische haalbaarheid van duurzaam bosbeheer. Mensenrechten en arbeidsrechten vormen een integraal onderdeel van duurzaam bosbeheer.
- 2) Hout met FLEGT-vergunning wordt weliswaar door Partijen niet helemaal beschouwd als duurzaam geproduceerd hout, maar het gebruik ervan wordt middels dit Convenant wel gestimuleerd omdat het een belangrijke opstap is voor het bereiken van duurzaam bosbeheer in tropische landen.

5. De marktvraag naar duurzaam geproduceerd hout en FLEGT-hout te vergroten en de ambitie waar te maken dat het gebruik van dit hout voor alle relevante betrokkenen een vanzelfsprekend uitgangspunt wordt in Nederland. Dit moet ertoe leiden dat in 2020:
 - a. 100% van het plaatmateriaal dat op de Nederlandse markt wordt gebracht duurzaam geproduceerd en/of geïmporteerd met een FLEGT-vergunning waarbij geldt dat ten minste 90% duurzaam is.
 - b. 100% van het naaldhout dat op de Nederlandse markt wordt gebracht en gebruikt duurzaam geproduceerd is.
 - c. Ten minste 60% van het gematigd loofhout dat op de Nederlandse markt wordt gebracht en gebruikt duurzaam geproduceerd is.
 - d. Ten minste 95% van het tropisch loofhout dat op de Nederlandse markt wordt gebracht en gebruikt duurzaam geproduceerd en/of geïmporteerd met een FLEGT-vergunning waarbij geldt dat tenminste 75% duurzaam is².

De partijen zijn ervan overtuigd dat met deze doelstellingen de juiste aanpak is gekozen voor verdere verduurzaming van de keten, omdat er gewerkt wordt aan de sociale, ecologische en economische kant van duurzaam bosbeheer. En dat, middels het Convenant, invulling wordt gegeven aan bosbescherming voor zowel klimaatdoelstellingen als mensenrechten.

NICO LEEK, VERTEGENWOORDIGER KNBV, SENIOR EXPERT FORESTRY AND WOOD MARKET PUM

“De kansen die het Convenant biedt om duurzaam bosbeheer in voor Nederland belangrijke exporterende landen te bevorderen of zelfs te realiseren. Je drijft handel en tegelijkertijd stimuleer/ondersteun je het productieland in het certificeringsproces spreekt mij het meest aan. Ik hoop dat we met het Convenant komen tot extra gecertificeerd bosareaal in landen met export van verwerkt tropisch hardhout naar de Nederlandse/Europese markt.”

STRUCTUUR

Het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer kent de structuur van een stuurgroep en werkgroepen. De stuurgroep bewaakt de algehele voortgang van het Convenant en bestaat uit vertegenwoordigers van de Overheid, vakbonden, NGO's en brancheverenigingen.

Naast de stuurgroep kent het Convenant vier werkgroepen. Elk van de werkgroepen geeft invulling aan één of meer van de ambities van het Convenant. De werkgroepen hebben de verantwoordelijkheid om met ambitieuze doch haalbare en realistische (jaarlijkse) werkplannen te komen voor de werkgroep.

De werkgroepen zijn:

- WG1 – IMVO Risico's
- WG2 – Handelsketen
- WG3 – Communicatie
- WG4 – Business Case

Partijen hebben zelf gekozen aan welke werkgroepen er wordt deelgenomen. Daarnaast nemen FSC en PEFC deel aan de werkgroepen. Beide organisaties hebben een adhesieverklaring ondertekend. Bedrijven zijn aangesloten via brancheverenigingen en nemen in sommige gevallen deel aan de werkgroepen.

Het secretariaat wordt gevoerd door Stichting Bewust met Hout. De stichting Bewust met Hout heeft een secretaris in dienst voor 0,6 fte om uitvoering en ondersteuning te geven aan de stuurgroep en werkgroepen van het Convenant. Daarnaast wordt er administratieve en secretariële ondersteuning geboden vanuit de Stichting Bewust met Hout.

MICHEL BLANS, MULTI-SITE MANAGER CERTIFICERING, VERIS BOUWMATERIALEN

“De Veris groep bestaat voornamelijk uit familiebedrijven die al generaties lang hun rol vervullen in de bouwmaterialenhandel. Hierbij staat de zorg voor de volgende generatie natuurlijk centraal en door in zetten op duurzaamheid borgen wij ons voortbestaan. Concreet zetten wij in op duurzaam hout, we sturen ter bewustwording op wekelijkse basis nieuwsberichten m.b.t. duurzaamheidsthema's (LCA, Co2 reductie, nul op de meter) en organiseren diverse informatie bijeenkomsten. Het Convenant zou enerzijds aandacht moeten besteden aan de noodzaak voor duurzaam hout bij de kleine- en middelgrote aannemerij en het verlagen van de drempel voor de handel in/gebruik van duurzame producten anderzijds.”

HENK PANHUIZEN, ONDERHANDELAAR BOUW, FNV BOUWEN EN WONEN

“Wat mij het meest aanspreekt in het Convenant is de diversiteit aan deelnemers en de wil bij ondertekenaars om resultaat te halen. In zijn algemeenheid worden dit soort Convenanten op den duur papieren tijgers die ergens in een lade komen te liggen. Omdat meer dan 20 partijen zich aan dit HoutConvenant verbonden hebben met een duidelijke resultaatsverplichting, is er een druk ontstaan om dat resultaat eind 2020 ook daadwerkelijk te realiseren.”

RESULTATEN EERSTE JAAR

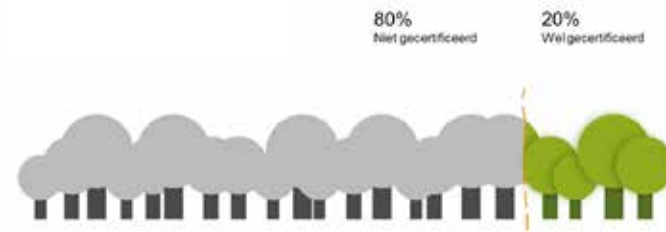
Algemeen

Een Convenant is een multistakeholder samenwerking. Multistakeholder trajecten zoals het Convenant kosten tijd. Partijen in het Convenant moeten elkaar leren kennen en leren vertrouwen. De verschillen en overeenkomsten worden duidelijk en moeten leiden tot een gezamenlijke aanpak. In de uitvoering van een Convenant betekent dit dat het eerste jaar met name is gebruikt voor verkenning en eerste onderzoeken.

WG IMVO Risico's

Door het gebruik van hout uit duurzaam beheerde bossen en door te voldoen aan de EUTR, geven marktpartijen een belangrijke invulling aan hun verantwoordelijkheid om IMVO risico's te minimaliseren. Omdat er onvoldoende duidelijkheid is bij partijen of de huidige certificeringsinitiatieven de IMVO risico's in de houtketen voldoende afdekken, zijn partijen overeengekomen dat nader onderzoek naar de mogelijke verschillen tussen FSC en PEFC enerzijds en de OESO richtlijnen, ILO principes en UNGP's anderzijds nodig is. In het afgelopen jaar hebben partijen overeenstemming bereikt over de Terms of Reference voor dit onderzoek, de te onderzoeken landen en de keuze van het onderzoeksbureau.

De centrale onderzoeksvraag is in hoeverre de internationale en nationale bos- en CoC standaarden van FSC en PEFC de OESO richtlijnen, de ILO principes en de UNGP's afdekken. Daarnaast willen partijen weten of en welke mensenrechtenschendingen er bekend zijn in de bos- en houtketen. Tot slot wordt aan onderzoekers gevraagd om aanbevelingen voor vervolgstappen te doen. De onderzochte landen zijn landen gekozen op basis van de voorwaarde dat er in dat land sprake is van boscertificering van minstens één van de twee schema's. Daarnaast zijn diverse internationale mensenrechten indices gebruikt om een beeld te vormen over de landen. Tot slot heeft geografische spreiding een rol gespeeld in de landenkeuze. De

Grafiek 4: Boscertificering wereldwijd (Bron: Probos, 2014)

werkgroep heeft gekozen om onderzoek uit te laten voeren over de landen: Indonesië, Kameroen, Brazilië, Congo, Gabon, Uruguay. Profundo voert het onderzoek uit.

Inmiddels is het onderzoek in een ver gevorderd stadium. Het definitieve rapport wordt in het najaar verwacht. Op basis van dit onderzoek zullen de partijen spreken over het vervolg. De jaarlijkse bijeenkomst die is afgesproken in het convenant zal plaatsvinden nadat het onderzoek is afgerond.

WG Handelsketen

Vanuit bedrijfsleven is de afgelopen jaren veelvuldig aangegeven dat de administratieve last van certificeren steeds groter wordt. Enerzijds door het toegenomen aantal gewenste certificaten per bedrijf, anderzijds door toevoegen van regels vanuit certificeringsschema's. Voor sommige bedrijven is de last zo groot geworden, dat het niet meer opweegt tegen de baten, waardoor deze afzien van certificeren. Voor andere bedrijven is de drempel om over te gaan tot certificeren zo groot, dat het door de administratieve lasten er überhaupt niet van komt. Echter vanuit het perspectief van de keten is het wenselijk om de gehele keten te certificeren, zodat voor de consument (zowel zakelijk als particulier) zichtbaar wordt dat het product uit een duurzame keten afkomstig is. De schema's zo eenvoudig mogelijk houden, is daarom noodzaak.

Vanuit de Green Deal is reeds duidelijk geworden welke oorzaken aangeduid worden als knelpunten vanuit bedrijven. Echter, de praktische vertaling naar de schema's op artikel niveau is nog niet gemaakt. Dat maakt het lastig voor de schemahouders om veranderingen door te voeren. De werkgroep is daarom gestart met het laten uitvoeren van een onderzoek: "Concretisering van de knelpunten voor CoC Certificering". Dit onderzoek zoekt op artikelniveau uit waar bedrijven 'pijn' ervaren van certificeren.

Het onderzoek is in vergevorderd stadium en de definitieve resultaten worden na de zomer verwacht. Op basis van de resultaten zal een vervolg zoals afgesproken in het convenant (proeftuin, pilots) concreter gemaakt kunnen worden.

WG Communicatie

Om ontbossing te voorkomen zien de partijen duurzaam bosbeheer als oplossing. Echter het is niet eenvoudig om een bos gecertificeerd te krijgen voor duurzaam bosbeheer. De (certificerings)lat ligt hoog en investeren in duurzaamheid betaalt zich niet altijd terug voor bedrijven in de handelsketen. Het is aan de werkgroep communicatie gaat de uitdaging aan om inkopers van hout, en uiteindelijk ook de consument, te enthousiasmeren en de bereidheid tot betalen voor duurzaamheid te vergroten.

Omdat hout in veel producten is verwerkt en er derhalve veel doelgroepen en veel diverse belangen zijn, heeft de werkgroep keuzes gemaakt om de beschikbare middelen efficiënt te kunnen inzetten. Lerend vanuit ervaringen van eerdere campagnes in de houtsector, is de werkgroep bezig met een uitgebreide omgevingsanalyse, persona's en klantreizen om tot zinvolle en gerichte acties te komen. De werkgroep heeft in dit proces een workshop van een consumentenpsycholoog gehad. Het actieplan is in wording, waarbij de benoemde aspecten in het convenant onderdeel zullen uitmaken van het totale plan. De verwachting is dat de eerste concrete acties voor het vergroten van de vraag in de tweede helft van 2018 zullen gaan plaatsvinden.

IMPORTCIJFERS DUURZAAM GEPRODUCEERD HOUT VVNH STIJGT

Jaarlijks monitort de Koninklijke Vereniging Van Nederlandse Houtondernemingen, de belangrijkste hout importerende partij in Nederland¹, de duurzame herkomst van het geïmporteerde hout dat haar leden op de Nederlandse markt hebben gebracht. De VVNH doet dit vanuit het belang van duurzaam geproduceerd hout en duurzaam beheerde bossen. Hout is immers hét biobased materiaal dat bijdraagt aan klimaatdoelstellingen, mits afkomstig uit duurzaam beheerde bossen.

Uit de rapportage blijkt dat de leden van de VVNH in 2017 ca. 1.9 miljoen m3 hout en plaatmaterialen importeerden (0,2 miljoen m3 meer dan 2016), waarvan 91,9% met een certificaat van duurzaam bosbeheer (PEFC en FSC). Ten opzicht van 2016 (90,2%) is dit een groei van 1,7%. VVNH directeur Paul van den Heuvel: “We zijn blij met de verder stijgende lijn, omdat ons dat dichterbij het realiseren van onze doelstelling brengt te weten ‘duurzaam geproduceerd hout, de norm in Nederland’. Voor al het materiaalgebruik geldt dat aantoonbaar duurzame productie een belangrijke voorwaarde is en met deze resultaten tonen we aan dat we daaraan voldoen. Op deze wijze laten we zien dat we werken aan de biobased economy.”

De rapportage laat een stijging zien voor alle categorieën. Voor hardhout is het aandeel van 61,4% in 2016 gestegen naar 64,1% in 2017. Nieuw in deze rapportage is echter de splitsing van hardhout in gematigd- en tropisch hardhout. Van deze categorieën werden respectievelijk 46,6% en 66,1% met duurzaamheidscertificaat geïmporteerd. Bij naaldhout steeg het aandeel van 97,9% in 2016 naar 98,4% in 2017. En tot slot is er ook bij de plaatmaterialen een stijging te zien van 92,3% in 2016 naar 93,5% in 2017.

	Hoeveelheid (in m³)			
	Naaldhout	Hardhout	Platen	Totaal
Totaal	1.135.861	297.446	528.618	1.961.925
Uit duurzaam gecertificeerd bos (met CoC- certificaat)	1.118.023	190.293	494.012	1.802.836
% met CoC-certificaat geïmporteerd van totaal	98,4%	64,1%	93,5%	91,9%
Niet voorzien van certificaat voor duurzaam bosbeheer	17.838	107.153	34.606	159.089

Grafiek 5: De totale hoeveelheid door de leden [van de VVNH] in 2017 geïmporteerd hout onderverdeeld naar productgroep en het percentage van dit hout dat volgens de respondenten met een CoC certificaat is geïmporteerd. (Bron: Probos, 2018)

3) Diverse Probos studies; Afzetmarkten van gezaagd hout en plaatmateriaal op de Nederlandse markt in 2013 en Duurzaam geproduceerd hout op de Nederlandse markt in 2015

WG Business Case

Het areaal duurzaam beheerd bos in de wereld moet rap omhoog om ontbossing tegen te gaan. In de praktijk is het echter ingewikkeld om tot een goede business case voor duurzaam bosbeheer te komen. Aan de hand van expertinterviews en door literatuuronderzoek worden geanalyseerd waarom de business case voor duurzaam bosbeheer nog onvoldoende sterk is.

De werkgroep Business Case onderzoekt de mogelijkheden van het bevorderen van de financieel-economische haalbaarheid van duurzaam bosbeheer. In het eerste jaar hebben de deelnemers de landen (cases) gekozen. Aan de hand van casestudies in Ghana, Suriname, Kameroen, Indonesië en Myanmar worden kansen en knelpunten voor duurzaam bosbeheer in kaart gebracht. Het werk vordert en de resultaten worden aan het begin van het derde kwartaal verwacht.

De werkgroep zal de resultaten van het onderzoek meenemen in het opstellen van twee pilots waarin de business case van duurzaam bosbeheer centraal staat. Het is cruciaal dat de business case voor duurzaam bosbeheer beter of makkelijker tot stand gebracht kan worden vanwege het belang van bossen voor klimaat en mens. De samenwerkingscombinatie van maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheid hierin zullen van toegevoegde waarde zijn.

DOORKIJK 2018-2019-2020

Het eerste jaar uitvoering van het Convenant heeft opgeleverd dat de onderzoeken die nodig zijn om vervolgstappen te kunnen zetten, worden uitgevoerd. Het komende jaar staat in het teken van het formuleren van vervolgstappen op basis van de onderzoeksresultaten en het zetten van de eerste stappen om geïdentificeerde acties uit te voeren. Partijen in het Convenant zijn gemotiveerd om verder te werken aan het bevorderen van duurzaam bosbeheer en het gebruik van duurzaam geproduceerd hout in de keten.

Ron Lamain, IUCN, Senior Expert Green Economy

“Een Convenant gaat verder dan regelgeving en impliceert echte betrokkenheid en committent. Vanuit regelgeving is het minimum vaak al geregeld. Doe je het ‘fout’ dan wordt je bestraft. In een Convenant wil je met partners met elkaar beter doen, beweging maken. De partijen corrigeren elkaar en stoken elkaar op om het juiste te doen voor de verschillende componenten (Natuur, Veiligheid, Mensenrechten). Een Convenant gaat beyond regelgeving (wetgeving). Het mooie aan dit Convenant is dat bij due diligence de Human Rights component vaak de bovenhand voert, maar in dit Convenant is er daarnaast ook veel aandacht voor Environment. Ik hoop dat het samenspel tussen overheid en sector een balans vindt in een sector die eigen initiatief neemt, elkaar controleert en de overheid die ondersteund maar ook controleert.”

BEDRIJF AAN HET WOORD

Geïnterviewd is Nick Nijman, Hoofd Milieu & Certificering, TABS Holland

Convenanten gaan over verduurzaming in de keten, waarom is duurzaamheid voor jullie als bedrijf belangrijk?

Uiteindelijk hangt ons bestaansrecht af van verduurzaming. Er worden, o.a. door de klimaatproblematiek, steeds hogere eisen gesteld aan duurzaamheid van materialen en gebouwen. De materialen die TABS Holland levert moeten dan ook blijven voldoen aan deze hogere eisen. Met ons belangrijkste product hout hebben we een heel duurzaam product in handen, zolang we tenminste scherp toezien op de (aantoonbaar duurzame) herkomst. Uiteraard speelt marketing hierin een belangrijke rol: we doen veel aan duurzaamheid en dat kunnen we dan ook vertellen en laten zien.

Wat doen jullie concreet aan duurzaamheid?

Als TABS Holland doen we ons uiterste best om zoveel mogelijk hout en houtproducten van verantwoorde herkomst aan te bieden. Daarnaast steken we heel veel energie in een goede controle van de herkomst van al ons hout. Als het gaat om onze eigen inzet kunnen we melden dat TABS Holland sinds 1-1-2018 gecertificeerd is op niveau 3 van de CO2-prestatieladder. TABS Holland heeft als doelstelling geformuleerd om te komen tot een CO2-reductie van 4% in 2020 ten opzichte van 2016. Om daartoe te komen kijken we o.a. naar het invoeren van een energiezuinig leasewagenpark, sturen we op zuiniger rijgedrag van onze leaserijders, wordt er actief gewerkt aan een betere indeling en planning van onze transporten, plaatsen we ruim 10.000 zonnepanelen op onze opslaghallen in Zaandam en vervangen we conventionele verlichting door LED-verlichting.

Zijn jullie een voorbeeld voor de hele sector?

Dat is ons streven. TABS Holland wil vooraan staan als het gaat om duurzaamheid en de standaard bepalen.

Steken jullie veel energie in bewustwording van medewerkers en klanten?

Wij trainen onze medewerkers, zodat zij kennis hebben van onze bedrijfsdoelstellingen. Wij zijn de afgelopen jaren ook

uitdrukkelijk bezig met de vraag hoe we de bewustwording bij onze klanten kunnen verhogen. De meeste mensen zijn zich bewust van de noodzaak om duurzamer om te gaan met grondstoffen, maar de realiteit van alle dag is dat er vooral gekeken wordt naar de prijs. Onze insteek is dan ook vooral dat we zoveel mogelijk moeten toewerken naar het uitsluitend aanbieden van producten die al voldoen aan de huidige duurzaamheidseisen. Daardoor ontzorgen we de klanten. Men hoeft geen extra moeite te doen om toch duurzaam bezig te zijn. Het blijft wel een uitdaging om dit ook goed over te brengen aan onze klanten.

Wat doen jullie met kritische klantvragen?

We hebben nauwelijks te maken met kritische klantvragen. De meest kritische klanten zijn bedrijven die (ook) actief bezig zijn met duurzaamheid en ons terecht vragen naar hoe één en ander geregeld is. Mochten klanten komen met vermoedens of feiten van foutieve herkomst, zullen wij dit zonder aarzelen oppakken en uitzoeken.

Waar moet het Convenant aandacht aan besteden volgens u?

Het verminderen van de administratieve lasten van duurzaam hout is belangrijk. Dit is voor veel bouwbedrijven en klanten een groot obstakel. Ook zou het goed zijn als het Convenant aangeeft welke zaken er minimaal door de ondertekenaars geregeld zouden moeten zijn. Het Convenant zegt bijvoorbeeld iets over de slechte arbeidsomstandigheden in de aanvoerketen van de houtsector. De vraag dient zich dan aan wat er minimaal gevraagd zou moeten worden van onze leveranciers. Ook zou het goed zijn als het Convenant aandacht besteedt aan een eerlijke prijs voor zowel ‘goed’ als ‘fout’ hout. Goed hout (fairtrade zeg maar) brengt altijd een hogere prijs met zich mee, maar het zou veel duidelijker moeten zijn dat de overall prijs (milieu-impact) voor ‘fout’ hout nog veel hoger ligt.

BRONNEN

- Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer (2017). Geraadpleegd van: https://bewustmethout.nl/sites/bewustmethout.nl/files/Origineel_Ondertekend_Convenant%20%20Bevorderen%20Duurzaam%20Bosbeheer.pdf
- Convention on Biological Biodiversity (2018) Geraadpleegd van: <https://www.cbd.int/forest/about.shtml>
- FAO (2016). State of World's Forests. Geraadpleegd van: <http://www.fao.org/3/a-i5588e.pdf>
- KPMG (2014). Sector Risico Analyse. Geraadpleegd van: [file:///C:/Users/bvo/Downloads/mvo-sector-risico-analyse%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/bvo/Downloads/mvo-sector-risico-analyse%20(5).pdf)
- Probos (2014). Kerngegevens. Geraadpleegd van: <http://www.probos.nl/publicaties/kerngegevens>
- Probos (2015). Afzetmarkten van gezaagd hout en plaatmateriaal op de Nederlandse markt in 2013. Geraadpleegd van: http://www.probos.nl/images/pdf/rapporten/Rap2015_Afzetmarkten_voor_gezaagd_hout_en_plaatmateriaal_op_de_Nederlandse Markt_in_2013_EIND_RAPPORT.pdf
- Probos (2016). Duurzaam geproduceerd hout op de Nederlandse markt in 2015. Geraadpleegd van: http://www.probos.nl/images/pdf/rapporten/Duurzaam_geproduceerd_hout_op_de_Nederlandse Markt_in_2015_Stichting_Probos_EINDRAPPORT.pdf
- Probos (2018). Resultaten VVNH monitoring rapportageformulier geheel 2017. Geraadpleegd van: https://www.vvnh.nl/system/files/Extern_RapportageVVNH%20monitoring2017v3_Mei2018.pdf
- SER (2018). Geraadpleegd van <https://www.imvo-convenanten.nl>
- Wereld Natuur Fonds (2018): Geraadpleegd van: <https://www.worldwildlife.org/threats/deforestation> en <https://www.worldwildlife.org/habitats/forest-habitat>

